

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВництва та архітектури»

КАФЕДРА ФІНАНСІВ, ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА
 (повна назва кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Діагностика та оцінка бізнесу
 (назва навчальної дисципліни)

спеціальність	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (шифр і назва спеціальності)
освітньо-професійна програма	«Підприємницька діяльність» (назва освітньої програми)
освітній ступінь	бакалавр (назва освітнього ступеня)
форма навчання	денна (денна, заочна, вечірня)
розробник	Стенічева Інна Борисівна (прізвище, ім'я, по батькові)

Статус дисципліни	Варіативна
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	4 курс / 8 семестр
Кількість кредитів ЕКТС	3
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 22 год. Практичні заняття – 8 год. Самостійна робота (включно із підготовкою до підсумкового контролю) – 60 год.
Форма підсумкового контролю	залік
Контакти кафедри	Кафедра фінансів, економіки та підприємництва, 10-й поверх висотного корпусу, к. В-1007, тел. +380731831431, https://pgasa.dp.ua/department/ep/
Викладачі	Стенічева Інна Борисівна, доктор філософії, доцент
Контактна інформація викладача (-ів)	stenicheva.inna@pgasa.dp.ua
Консультації	Графік консультацій розміщено та актуалізується на сторінці кафедри за посиланням https://pgasa.dp.ua/wpcontent/uploads/2017/07/grafik-konsultatsij-2021n.r.-2semestr.pdf

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Діагностика та оцінка бізнесу» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Діагностика та оцінка бізнесу» є загальні закономірності функціонування та розвитку підприємства; принципи та методи проведення діагностики та оцінки діяльності бізнесу; методи та інструменти управління діяльністю бізнесу на основі отриманих в процесі діагностики результатів.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			7	8
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3		90
Аудиторні заняття, у т.ч.:	30			30
лекції	22			22
лабораторні роботи				
практичні заняття	8			8
Самостійна робота, у т.ч.:	60			60
підготовка до аудиторних занять	20			20
підготовка до контрольних заходів	20			20
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	20			20
підготовка до екзамену				
Форма підсумкового контролю			Залік	

2. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни - формування у студентів знань щодо проведення діагностики усіх аспектів суб'єктів підприємницької діяльності з метою прийняття стратегічних рішень задля покращення ефективності та посилення ринкових позицій бізнесу. Для досягнення мети поставлені такі основні завдання:

Завдання дисципліни: засвоєння основних теоретичних знань та вивчення системних характеристик проведення діагностики діяльності підприємств із застосуванням наукових підходів; оволодіння навичками самостійного складання програми та проведення діагностування бізнесу;

Пререквізити дисципліни: дисципліни освітнього ступеня бакалавр - основи бізнесу, економіка підприємства, економіка праці і соціально-трудові відносини, управління підприємницькими ризиками, планування і контроль в бізнесі, управління витратами, комерційна діяльність та товарознавство, форми організації в підприємницькій діяльності, аналітичне забезпечення управлінських рішень.

Компетентності:

- СК2 Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.
- СК7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Програмні результати навчання:

- РН2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

- РН11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.
- РН12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.
- РН17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

Методи навчання: практичний, наочний, словесний.

Форми навчання: індивідуальні, групові, аудиторні, поза аудиторні, фронтальні і колективні.

3. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Діагностика та оцінка бізнесу					
1. Базові теоретичні положення бізнес-діагностики підприємства		2			5
2. Експрес - діагностика стану майна підприємства		2			5
3. Діагностування стратегічного планування та оперативного управління на підприємстві		2			5
4. Фінансова діагностика підприємства..		2	2		5
5. Діагностика ринкової безпеки підприємства.		2			6
6. Комплексні цільові системи діагностики фінансовоекономічної діяльності підприємства		2	2		5
7. Аналіз системи управління персоналом			2		6
8. Діагностування маркетингової системи підприємства					6
9. Визначення стану логістичної системи підприємства					6
10.Діагностика рівня економічної безпеки підприємства		2	2		5
11.Розробка заходів щодо підвищення ефективності діяльності підприємства та посилення позицій на ринку		2			6
Разом за змістовим модулем 1	90	22	8		60
Підготовка до екзамену					
Усього годин	90	22	8		60

4. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Базові теоретичні положення бізнес-діагностики підприємства	2
2	Експрес-діагностика стану майна підприємства	2

3	Діагностування стратегічного планування та оперативного управління на підприємстві	2
4	Фінансова діагностика підприємства..	2
5	Діагностика ринкової безпеки підприємства.	2
6	Комплексні цільові системи діагностики фінансовоекономічної діяльності підприємства	2
7	Аналіз системи управління персоналом	2
8	Діагностування маркетингової системи підприємства	2
9	Визначення стану логістичної системи підприємства	2
10	Діагностика рівня економічної безпеки підприємства	2
11	Розробка заходів щодо підвищення ефективності діяльності підприємства та посилення позицій на ринку	2

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема заняття	Кількість годин
1	Фінансова діагностика підприємства	2
2	Комплексні цільові системи діагностики фінансовоекономічної діяльності підприємства	2
3	Аналіз системи управління персоналом	2
4	Діагностика рівня економічної безпеки підприємства	2

6. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Навчальним планом лабораторні роботи не передбачені.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Базові теоретичні положення бізнес-діагностики підприємства	5
2	Експрес - діагностика стану майна підприємства	5
3	Діагностування стратегічного планування та оперативного управління на підприємстві	5
4	Фінансова діагностика підприємства..	5
5	Діагностика ринкової безпеки підприємства.	6
6	Комплексні цільові системи діагностики фінансовоекономічної діяльності підприємства	5
7	Аналіз системи управління персоналом	6
8	Діагностування маркетингової системи підприємства	6
9	Визначення стану логістичної системи підприємства	6
10	Діагностика рівня економічної безпеки підприємства	5
11	Розробка заходів щодо підвищення ефективності діяльності підприємства та посилення позицій на ринку	6

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи та засоби діагностики успішності навчання: тестування; розв'язування практичних задач; опрацювання теоретичних і практичних завдань, винесених на самостійну роботу.

9. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна оцінка за змістовий модуль – 100 балів.

Оцінка поточного контролю за змістовий модуль складається з:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 11 балів. 1 лекція – 1 бал);
- присутності та роботи студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 12 балів. 1 практичне заняття – 3 бали). Активна робота, розв'язання всіх завдань вчасно, в повному обсязі, наявність обґрунтованих висновків – 2 бали, розв'язання всіх завдань в повному обсязі, але без наявності висновків, що обґрунтують відповідь, розв'язання містить непринципові помилки або наведено правильну відповідь без пояснень – 1 бали, розв'язання відсутнє – 0 балів);
- конспектування розділів програми, які не викладаються на лекціях – 11 балів: надання повного розгорнутого конспекту – 11 балів; якщо у конспекті допущені непринципові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 9-10 балів; якщо у конспекті розкрито сутність питання, але допущені невірні тлумачення, студент одержує 6-8 балів; студент не повністю розкрив сутність питання, допущені грубі помилки – 3-5 балів; якщо у відповіді містяться принципові помилки, або конспект відсутній – 0-2 балів.
- вирішення тестових завдань (максимальна кількість 66 балів).

Тести складаються з 33 питань. За кожну вірну відповідь студент отримує 2 бали.

10. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповіальність викладача і студента за якість викладення та опанування навчального матеріалу, прозорість оцінювання, дотримання принципів академічної доброчесності. Середовище на заняттях є дружнім та відкритим до конструктивної критики.

Дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

-самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

-дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

-посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів; -надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

Порядок зарахування пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять відбувається у формі усного опитування (за пропуск лекції) та виконання індивідуального розрахункового завдання (за пропуск практичного заняття).

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Атюшкіна В. В., Бурко Я. В., Галгаш Р. А. Економічна діагностика : навч. посіб. Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. Київ : Аграр Медіа Груп, 2018. 233 с.
2. Городня Т. А. Економічна та фінансова діагностика : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2014. 284 с.
3. Кривов'язюк І. В. Економічна діагностика : навч. посіб. Київ : Центр учебової літератури, 2017. 456 с.
4. Посилкіна О. В. , Світлична К. С. Економічна діагностика : навч. посіб. для студентів економічних спеціальностей. Харків : Вид-во НФаУ, 2014. 333 с. 5.Сарай Н. І. Економічна діагностика : навч. посіб. для студентів спеціальності «Економіка підприємства» усіх форм навчання. Тернопіль : ТНЕУ, 2015. 165 с.
5. Костенко Т.Д. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: Навчальний посібник. / Т.Д. Костенко та ін. – К.: Центр сучасної літератури, 2005. – 400 с.
6. Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. / О.О. Шеремет– К.: Кондор, 2005. – 196 с.
7. Посилкіна О.В. Економічна діагностика. Навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей. / О.В. Посилкіна, К.С. Світлична – Х.: Вид-во НФаУ, 2014 – 236 с.
8. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: Навч. посіб. / М.Я. Коробов – К.: Т-во “Знання”, КОО, 2000. – 378 с.
9. Кривов'язюк І.В. Економічна діагностика. 2-ге вид. [текст]: навч. посіб. / І. В. Кривов'язюк. – К.: Центр учебової літератури, 2017. – 456 с.
10. Дороніна М.С. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. Навчальний посібник. / М.С. Дороніна, Л.С. Мартюшева, Д.А. Горовий – Х.: Вид. ХДЕУ, 2002. – 156 с.
11. Косянчук Т.Ф. Економічна діагностика: Навчальний посібник / Т.Ф. Косянчук, В.В. Лук'янова, Н.І. Майорова, В.В. Швил /За заг. ред. Т.Ф. Косянчук. – Львів: Новий Світ - 2000. 2007. – 452 с.
12. Мазур И.И. Реструктуризация предприятий и компаний: Учеб. пособие для вузов. – М.: ЗАО "Издательство "Экономика", 2001. / И.И. Мазур, В.Д. Шапиро – 456 с.

Допоміжна

13. Анискин Ю. П. Планирование и контроллинг : учебник / Ю. П. Анискин. – М. : Омега-Л, 2003. – 280 с.
14. Афанасьев Н. В. Управление развитием предприятия : монография / Н. В. Афанасьев. – Х. : ИНЖЭК, 2003. – 179 с.
15. Берсуцкий Я. Г. Анализ хозяйственной деятельности предприятия : учеб. пособ. / Я. Г. Берсуцкий ; Дон. ин-т экон. и хоз. права. – Донецк : ДИЭХП, 2000. – 180 с.
16. Бороненкова С. А. Экономический анализ в управлении предприятием / С. А. Бороненкова. – М. : Финансы и статистика, 2003. – 220 с.
17. Василенко В. О. Виробничий (операційний) менеджмент : навч. посібн. / В. О. Василенко. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 530 с.
18. Діагностика стану підприємства: теорія і практика : монографія / за ред. А. Е. Воронкової ; Харківський національний економічний університет. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. – Х. : ІНЖЕК, 2008. – 516 с.
19. Дороніна М. С. Людські ресурси виробничої організації. Діагностика, розвиток : монографія / М. С. Дороніна. – Х. : ХНЕУ, 2011. – 231 с.

20. Економічний аналіз діяльності підприємства : навч. посібн. для вузів / за ред. К. Д. Гурової. – Х. : Саммит-Харків, 2001. – 302 с.
21. Жолонский Е. Финансово-экономический анализ бизнеса промышленных компаний / Е. Жолонский. – Х. : Фактор, 2007. – 315 с.
22. Кизим М. О. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства : монографія / М. О. Кизим, В. А. Забродський, В. А. Зінченко. – Х. : ІНЖЕК, 2003. – 141 с. 43
23. Ковалев В. В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия : учебник / В. В. Ковалев. – М. : Проспект, 2001. – 421 с.
24. Коваль Т. О. Економіко-статистична діагностика підприємства : конспект лекцій / Т. О. Коваль ; Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2008. – 78 с.
25. Костенко Т. Д. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / Т. Д. Костенко, Є. О. Підгора, В. С. Рижиков. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 398 с.
26. Костырко Л. А. Диагностика потенциала финансово-экономической устойчивости предприятия : монография / Л. А. Костырко ; Восточноукраинский нац. ун-т им. Владимира Даля. – 2-е изд., перераб. и доп. – Х. : Фактор, 2008. – 327 с.
27. Логистика / под ред. Б. А. Аникина. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Инфра-М, 2005. – 367 с.
28. Логістика : опорний конспект лекцій / укл. Т. Д. Москвітіна ; Київський нац. торговельно-економічний ун-т. – К. : , 2002. – 230 с.
29. Маркетинг: энциклопедия / под ред. М. Бейкера. – СПб. : Питер, 2002. – 1198 с.
30. Маркетинговый анализ : навч. посібн. / за ред. В. В. Липчука. – К. : Академвидав, 2008. – 215 с.
31. Мішина, С. В. Організаційно-економічний механізм управління фінансовими ресурсами на підприємстві : наукове видання / С. В. Мішина. – Х. : ХНЕУ, 2006. – 175 с.
32. Модели и методы теории логистики : учеб. пособие / под ред. В. С. Лукинского. – СПб. : Питер, 2003. – 175 с.
33. Назарова Г. В. Облік, аналіз і аудит персоналу : навч. посібн. / Г. В. Назарова, С. В. Мишина, В. І. Отенко ; Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2011. – 259 с.
34. Отенко И. П. Стратегическое управление потенциалом предприятия : науч. изд. / И. П. Отенко. – Х. : ХНЭУ, 2006. – 254 с.
35. Петряєва З. Ф. Аналіз виробничих ресурсів та організаційно-технічного рівня виробництва : навч. посібн. / З. Ф. Петряєва. – Х. : ХДЕНУ, 2001. – 83 с.
36. Попов В. М. Анализ финансовых решений в бизнесе / В. М. Попов. – М. : Кнорус, 2004. – 288 с.
37. Редченко К. І. Стратегічний аналіз у бізнесі : навч. посібн. / К. І. Редченко. – 2-ге вид., доп. – Львів : Новий Світ-2000, 2003. – 271 с.
38. Шевченко Л. С. Конкурентная диагностика фирмы: концепция, содержание, методы / Л. С. Шевченко, В. И. Торкатюк, Н. А. Кизим ; НАН Украины, Науч.-исслед. центр индустр. проблем развития, Харьк. нац. акад. гор. хоз-ва. – Х. : ИНЖЭК, 2008. – 239 с

INTERNET-РЕСУРСИ

1. Державна служба статистики. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Законодавча база України <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/>
3. Офіційний сайт Верховної Ради України – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>.

4. ISO 9001:2000. Quality management systems – Requirements [Electronic resource]. URL : http://www.iso.org/iso/catalogue_detail?csnumber=21823

Розробник _____

(підпис)

(Інна СТЕНІЧЕВА)

Гарант освітньої програми _____

(підпис)

(Кіра СПІРІДОНОВА)

Силабус затверджено на засіданні кафедри економіки та підприємництва
Протокол від «30» 08 2021 року №